

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGŐLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 ft — kr.
Félévre " 50 "
Negyedévre " 25 "
Egy hóra " 12 "
Egyes szám ára 4 kr

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos pótló sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többször
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beiktatásért 80 kr.

Homokkert.

Irta: **Dr. Király Péter.**

Debreczen, decz. 7.

A homokkerti rész Debreczen város egyik elhanyagolt mostoha gyermeke. Van neki is mint az anya városnak természetes pompája — van élet-existenciája, van melegen érző nemes szíve, lenkőlt gondolkozásu lelke s nemes emberanyag halmaza, hanem jobb sor-ra érdemes lakossága — számsz-riót kevés hja lehet ott a két ezer léleknek. És ez a város-rész meg ma is nélkülözi a szellemerköicsi élet legfőbb tényezőjét az — iskolát . . .

Hogy Debreczenben a népiskolaügy s különösen az alsóbb tanintézetek állapota a képzelhető legrosszabbak közé tartozik, — ezt ma már alig van ember Debreczenben, a ki két-ébbe vonná . . . de azért az iskolaügy élen álló generálisok még mindig nem látják elkövetkezettnek az időt arra, hogy iskolaügyünk türhetetlen bajait orvosolják s erélyes kezekkel és nemes felbuzgalommal reparálják és reformálják a korhadtt állapotokat.

A homokkerten pedig sem jól, sem rosszul nem áll az iskolaügy. Itt iskola egyszerűen nem létezik — de annál siralmasabb és sötétebb hangon szólal meg itten az — iskolaügy. A szegény homokkerti gyermekek kénytelenek bejarni a közelebbi Ispoty, Teleki,

Kossuth, Szent-Anna stb. uicjai iskolákba, hogy az emberi műveltség legelemibb abécéjét elsajátíthassák. Ez az ut 2-3 kilométerre becsülhető . . . Hűg téli időben, sőben, sárban, hóban, fagyban, ilyen strapás utat naponként 4-6-szor megtenni: bizonyára nehéz feladat s nemcsak iskolás gyermeknek, hanem még a legélemedettebb és legerőteljesebb embernek is számot tenne, tekintet nélkül arra, hogy olyan derék embereket értünk, a kik a homokkerti iskolaügyet elhanyagolják.

A homokkert Debreczenben egy városrész — tisztességes utca nélkül — piac nélkül — számbavehető üzlet nélkül s a legel-mibb közszükséglet tárgyainak teljes hiányával. — A homokkert Debreczen városnak egyrésze s elhanyagoltabb színvonalán áll a culturalis követelmények előfelteteleinek, mint Szudánban akarmelyik homok-buczkás négertelep. . . Csak egy van a mivel dicsekedhetik, t. i. szőlője és jó savanyu bora.

Alkalom pedig tán soha kedvezőbb nem volt arra, hogy a város közczélapotomáron telket vásároljon, mint a minő alkalom p. o. a homokkerten ez idő szerint mag-magát kínálja. Eladó itt ugyanis a Barcsay-féle gözmalom és az a tagas szép nagy telek, a mely e malomhoz tartozik.

Nemde jobb lenne oda a gözmalom helyett népiskolát építeni?! — hi zen a malomban ha egyszer őrlünk, elég 2-3

hé ig, ebbeli szükségletüket tehát a homokkertiek a Barcsay-féle malom nélkül is el tudnák latni, . . . de az iskolában ugyszólván mindennap meg kell jelenoi. A tankötezettségét a család legföltettebb drágaköveinek csiszolása, a gyermekek kiművelése követeli meg; ez pedig nem kevésbé fontos dolog, szerintem, mint a tisztabuza mindennapi kenyér; mert régi dolog, hogy iskola nélkül nincs tudás és műveltség, ezek nélkül pedig buta lesz az ember, mint a vakondok.

De miért folytassam tovább, hiszen ugyis szép kilátások kecsegtetnek avval, hogy mind hiába beszélek; mert azon kívül, hogy nem hallgít rám senki, még megerem, hogy ráadásul valami vaskalapos „Nagytekintély,” a kimondott igazságért sajlópert indit ellenem s a szerencsétlen homokkert pedig ennek daczara is iskola nélkül tégődig — az itéletnapig!

Pedig ez a homokkert ma már nem csupán egy szőlő és bortermő terület, a hol a „nagy tekintélyek” a torkukat öblöges-ék és pohárköszörtökben egymás erényeit köcsönösen az égig magasztalják. Nem is azért létezik kizárólag ez a városrész . . . hogy közelébe legyen egy „temető kert” melynek befásított arnyas ligetében botrányos szerelmi légyottokat rendezzenek egymás után epekedő szívek, — hanem ez a homokkert kétezer léleknek, közte több mint száz iskolás gyermeknek tüzhelye, a kik utóvégre is nem lehetnek a „nagy-

Az amerikai ember és az európai ember.

A New York Herald-ból.

Előre kell bocsátanom, hogy az én vélekedésem az ugynevezett első benyomásokon épült fel, melyek iránt lyr-i fogékonysággal bírok.

Mint a fec-ke röptében szarvya szelével a vizet én is csak úgy sebtében érint-tem ennek a tengerentuli világnak keleti felét s önkéntelen vonzódással azt a New-York — Philadelphia — Baltimr — Washington — Pittsburg — Chicago — Cleveland — Buffalo — Boston — New-Yorki körvonatot futottam végig, amely vonalon vereimet láttam változó sorsban és szerencsében küzdeni a kenyéért.

Ram nagyon jó hatást tett az új levegő s szivesen importálnék belőle valami 50%-nyit az otthon levőkhöz. Kisse köhögnek tőle eleinte, de az egészségesebb rész csakhamar akklimatizálódnek s végre i a betegek kedvéért nem lehet kórházi életre szorítani az egészségeseket.

Ennek a földnek amint megvan a maga külön és növényvilága, melyre ráfajzik az európai import is — ép úgy meg van a külön embervilága s az európai ember import is csakhamar elnaturalizálódik itt és amerikaivá válik.

Forditva aligha nem nehezebben menne, az amerikai ember átlag bajosabban akkli-

matizálódnek nálunk Európában. Mert mikor az európai ember ide atjön, hogy új hazát találjon, egyszerre egy egész sereg kötelem oldódik le róla, amit a bábától a sirásóig a legkülönbölegbb földi és égi tényezők rakak rája és szokások és hagyományok alapján. Ezekről a kötelekektől megszabadulni kényelmesebb, mint azokat egyenkint magára venni.

Hanem azután az ekként feloldott szabad ember it legyen is ura magának, mert itt ugyan senki se kerülgeti, tekintgeti. Ha utjában van, félre löki s labdáznak vele azok, kiknek kezében van a labdaütő. Nálunk a labdázás rendőri felügyelet mellett történhetik s megvan szabva, hogy minden labdát mily messzire szabad ütni, a mint pl. a fák is törvény alatt állanak a tekintetben, hogy mily magasra szabad nőniök.

Én sokat gyönyörködtem magamban utam alatt az észlelt különbségeken s nagy szeretettel plasztizáltam mindig egymás mellé, — magam elé — az amerikai meg az európai embert.

Ime egy pár felülletes vázlat belőle.

Az amerikai átlag-ember fejsszével van kinagyolva, de jó faból. Az európai penacilussal van finigránra faragva, a sok diszitmény és csin foiytán kényes és törékeny.

Az amerikai kívül-belül egy faanyag, nyers modorban kidolgozott, mely a fa ter-

mészetes színét viseli magán, mint a massinbutor. Az európai meg van politurozva, sokszor nem lehet tudni, hogy mily fanem rejlik a politur alatt.

Az amerikai átlag-ember magától fejlődik olyanna, a milyen. A korc-tól fel az imponzánsig minden változaton at a természetes öserő viszi a szerepet s forrasztja ki szeszélyes tarka-barkaságban az individualitást. Az európai emberanyagot modellek után gyurják, gyalulják, préseik. Azert egyöntetűek, mint a mezekasács katonák. De az egyöntetűségben van bizonyos előnyös izlés.

Az amerikai ember mindig magával törődik, az európai mindig mással.

Az amerikai csupa szem, az európai csupa tyukszem.

Az amerikai azt szeretne, ha ő ehetné meg az egész világot. Az európai azt, ha éhen halna az egész világ. De legalább is a konkurrensai.

Amerikában az emberek szeretik, megbecsülik, türik egymást. Érzékük van egymás dolga és törekvése iránt.

A villamosok majd hogy ki nem térnek a kis terhes kocsiknak. A hogy az ember segíteni tud magán, az a másiknak «all right.» Európában szemtelenség egy alacsony rangu embertől egy magas rangu ló előtt lábatlankodni.

Az amerikai emberből 90%-a nettó

tekintélyek" példátlan lustasága miatt arra kárhoztatva, hogy az itteni ázsiai állapotokat birkatürellemmel elviseljük a magyar cultura egyik „világá kürtölt" szent városában — Debreczenben.

Hajdu-Böszörmény a kvóta ellen.

— Saját tudósítónktól. —

H. Böszörmény, decz. 7.

Hajdu-Böszörmény ez az igazi magyar város ismét megvilatkozott. Felemelte tiltakozó szavát Széll Kálmán merénylete a kvóta emelés ellen. Ezzel mintegy csatlakozásra hívta fel azokat a városokat, kik mint Debreczen nem hoztak magukra szégyent, nem tagadták meg magyar volukat.

A böszörményi függetlenségi párt tegnap előtt tartott gyűlése dicsérete a városnak, a mely a hazafias mozgalmak terén az utóbbi időben vezetni kezd.

Egész terjedelmében közöljük azt a feliratot, a mely a képviselőházhoz küldetett fel, s amelynek minden tiszteges magyar ember kellő eredményt kíván.

Melyen tisztelt képviselőház!

Sulyos, csaknem elviselhetetlen a teher a mely Magyarország gazdaközönégének, különösen, de általában adózó polgárainak vállait nyomja. Szorongva várjuk évek óta, hogy e terheinken könnyítsenek, terhünk azonban nem hogy apadna, de évről-évre szaporittatik. Készséggel s eddigi terheink alatt mar is roskadozván — fölhaborodással értesülünk ezuttal is a terheink fokozására irányuló ama törekvésekről, a mely szerint az ugynevezett Kvóta küldöttségek, tehát a Tisza Kálmán elnöklété alatt működött magyar Küldöttség is oly értelemű megalkuváshoz jutottak s olyan javaslatot terjesztettek a melyen tisztelt ház elé, mely ha törvénynyé vánék mostantól számított teljes tíz esztendőn át évenkénti sok millió új terhet rakna a magyar adó fizető közönség vállára. Ausztria kedvéért és hasznára,

ember s 10% esik a különféle külsőségre, mint az arúnál a csomagolásra. Az európaiból 40% az ember, a többi 60% nevelés, modor, ruha, illem, cím, rang, stb.

Az amerikai ember — hogy a csomagolás terén maradjak a hasonlattal — úgy van az élet számára csomagolva, mint az amerikai bicikli. Látom az egészét. Az európai: mint a finom szappan, mely a víz stanniolba van burkolva, erre jön a selyem papiros, arra a színes fényes, erre a vignetta, azután a doboz, a doboz át van kötve szalaggal s végül az egész egy külső papírba.

Az amerikai ember önző és dicsekvő, az európai legszívesebben a baját dicsekszik s szereti az önzetlenséget másban.

Az amerikai ember ners, de őszinte. A fején van a kalapja, a zsebében van a keze és helyén van a szíve. Az európai ember kezében tartja a kalapját s két keze van az egyik, amelyet mutat, a másik, melyet csak otthon vesz fel.

Az amerikai ember nem ér rá udvarias lenni. Az európai udvariaskodás miatt nem ér rá dolgozni.

Az amerikai ember a gyereket is függetleníti (roszak is), az európai a véneket is gyerekes gyamság alá helyezi.

Az amerikai embertől verést kaphatsz, de hatad mögött megszólást, kicsufolást nem. Az európai akkor veszedelmes, ha nincs jelen.

Az amerikai embernek daróciszörrel van benőve a teste, goromba. Az európainak finom csalánnal.

Az amerikai ember felteszi minden egyszerű emberről, azért nem is ellenőrzi. A vilamosokon nem ad neki jegyet, az újságasztalok szabadon állanak, a ki újságot vesz, ledobja érte a czentet, a munkásházak előtt hajnalban az utcaajtóba van kitéve a hus-

méletlanul és igazságtalanul és törvénytelenül mert az új teher befogadásánál a kvótának kulcsa nem az ország erőviszonyának figyelembe vételével, hanem a törvényben nem ösmert egyszerű megalkuvással történt.

Fölhaborodással tiltakozunk jogaink ilyen megalkuvásért, tiltakozunk, hogy roskadozó vállainkra újabb törvénytelen terheket rakjanak, és éppen ezen okból mely tisztelettel fordulunk a Magyar Országgyűlés mélyen tisztelt Képviselő Házhoz, hogy a kvóta törvénytelen alkuját egyenesen vissza utasítani méltóztassék.

Kelt Hajdu Böszörmény város független Polgárainak 1899 évi Deczember hó 5-en tartott gyűléséből.

Magi Sándor, id. Uzonyi Péter m. k. jegyző. elnök,

A képviselőház ülése.

A kvóta és az átutalás foglalkoztatta tegnap a képviselőházat. A kvótajavaslat felletti tárgyalásán két szónok vett részt. A néppárt részéről gr. Zichy János, a függ. és 48-as párt részéről Komjáthy Béla. Az utóbbi egymaga három óra hosszat beszélt és beszéde közben szünetet kért és kapott.

A néppárt álláspontjának hivatalos tolmácsa: gr. Zichy János ellenben igen röviden végeztet feleletével. Méltánytalanságnak mondotta a kvótaemelés, mely egyszersmind politikai megfontolatlaniság is. A néppárt hivatott ugyan a kiegyezési alapnak, de a dualizmust nem értelmezi úgy, hogy abból Magyarország számára újabb gazdasági megterhelhetes támadhat. Ezt az álláspontot az egész baloldali helyeselte.

Komjáthy beszédét két részre osztotta. Az első feleben a múlttal foglalkozott, melyben Ausztria mindent meghusított, ami Magyarország függetlenségét elősegíthette volna. Az egész 67-es alap csupán arra szolgált, hogy abból Ausztriának minél több előnye legyen. Ha Magyarországnak nem kellett volna az államadósságok egy nagy részét magára vállalni, a lefolyt 30 év alatt két millárdot

használt volna fel Magyarország saját céljaira. A paritás egyetlen egy irányban sem ervenysült.

A beszéd második felében a kvótafelemelés által a jövőben bekövetkező helyzettel foglalkozott, ami csak újabb terheket fog Magyarországnak okozni. És ezt eltűri a nemzet, eltűri némán, míg Ausztriában minden tényező karöltve odahat, hogy minél jobban sarcolja meg Magyarországot.

A közel 3 óras beszédet a függ. párt nagy érdeklődéssel kísérte és beszéde végén Komjáthy számosan üdvözöltek.

Az ülés hátralévő részében két interpelláció intéztetett a kormányhoz. Az egyiket b. Perényi Zsigmond intézte a felső-magyarországi megyékben uralkodó inség dolgában. Ez az interpelláció egyelőre válasz nélkül maradt.

A másikat Barta Ödön intézte a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez az átutalás tárgyában azzal a hittel kapcsolatosan, hogy Széll Clary grófnak hasznát hálaladó adni az átutalási törvény életbeléptetésére. Az interpelláló megkérdezte, mit fog tenni a kormány, ha Ausztria ebben az esetben meg fogja sérteni a viszonyosságot.

Széll K. nyomban felelt erre a kérdésre. Kijelentette, hogy az osztrák kormánynak hasznát az átutalás életbeléptetésére nem adott és nem is fog adni. — A magyar kormány a törvényt szigorúan végre fogja hajtani, ami azonban nem jelenti azt, hogy a gazdasági kapcsolatot meg kell Ausztriával szakítani, ha Ausztria decz. 31-ig a törvényt nem léptetné életbe. A retorzió abban fog állani, hogy Magyarország minden kiló cukrot, sört meg fog adóztatni, vagy nem fog beereszteni. Azt ő soha sem mondta, hogy az önálló vámterületet életbe lépteti, ha a viszonyosság megsértetnék, mert ezt egyelőre még nem tartja az ország érdekében állónak.

A miniszterelnök ezen kijelentésre heves ellentmondással találkozott a szélső baloldalon. Barta Ödön válaszában kijelentette, hogy ő a miniszterelnöknek a dolog lényegére vonatkozó választ nem veszi tudomásul, mire Széll Kálmán meggerszer felelt, nyomatékosan hangsúlyozván, hogy az

tej, keuyér, mig a ház felébred stb. Az európai mindenkiről első sorban felteszi, hogy huncut, azért ellenőrizzeti, de az ellenőrökről is felteszi, azért ezeket is felüellenőrzi, és így tovább, erre költi el a pénze egy részét, a másik része pedig elkallódik az ellenőrök között.

De nem folytatom már, mert igazságtalan leszek. Különbösen én csak az átlag-emberekről szólok, — a kivételek annál szeretetreméltóbbak.

A magyarokról konstatálnom kell, hogy valóban nem lehetnek elárgoló hazaszeretet nélkül. Ők a legtözeesebb amerikai hazafiak. A meggyökeresedett amerikai magyarok régi hazájukért könnyet, új hazájukért pedig vért ontani.

Az az érdekes, hogy a mint nekünk tesszik Amerika, úgy meggyeri őket is a mi hazánk. A kik onnan hazajönnek, olyan elragadtatással szólnok róla, mintha rokonokról beszélnének. Már ezért is szeretem az amerikaiakat, azt mondják, bennünk megvan az a bizonyos amerikai szellem. Csak a milliók is volnának már meg.

De most már nem dicserem tovább Amerikát, mert haza is kell menni! Különbösen a hogy lefestettem az európaiakat, hát egyszerűen letagadom az egész vélekedésemet.

Szávay Gyula.

Szerenád.

— A «Debreczen» eredeti tárcaja. —

Mesét mondok, ide figyeljete, szomorú, de igaz mesét. Mesét mondok szerelmes emberről szerelmes embereknek. Mert hisz a szerelem sugalta boldog történeteket csak az

érti meg, aki átérzte annak a kínzó szenvedélynek összes gyötrelmét, annak a fajó érzésnek edes boldogtalanságát. Csak az képes megérteni, mit jelent az a szó: szerelem, aki egyszer szeretett forrón, igazan. Benne van e szóban az élet összes gyötrelme, a szenvedés, a boldogtalanság nagy gyehennája, de e szó rejti magában az isteni gyönyörnek minden élvezetét, a boldogságok enyhet adó édenét. — Figyeljete, mesét mondok, bubánatos mesét.

Együtt van a kávéházban a jó pajtasok vidám kompaniája. Édesen szól a Magyar Imre hegedűje. Szivrehatóan, szívvél-lélekkel huzza a gyönyörű nótákat... az asztal pedig telve részint üres, részint tele palackokkal. Bor és ciganyzene! két dolog, a mely fölébreszti a szerelmes szívet az ábrándozást a szenvedély összes fájdalomát.

Késébe ejti, megörjiti a boldogtalan szerelmezt es mennybe ragadja, átszellemültté teszi a boldog imádot. Vidám mulatozással telik az idő, csak mikor Imre a «Felednélek, felednélek...» kezdetű nótába kezdett, borult el a mulató társaság egy tagjának addig vidám arca. Ez az edes dallam, ez az ő nótája. Átszellemüiten hallgatja a zenét s önkéntelenül szerelme, ideálja foglalja el szívet, lelkét. Elvonul lelki szemei előtt bus szerelmének rövid története. Még alig pár napja, vidám, jókedvű bohém volt, miot annyi sok más. Nem ösmert szereimet, kin, szenvedéyt, gyötrelmet. S aztán egyszer alászáll az égnek bajos anyyala, megösmerekednek s többi, az szinte észrevétlenül folyt le a mélyen érző szívetben.

S a szívetből, mely előtt addig ösmertelen volt a szerelem orszaga, kitört a szenvedély a legerősebb hevvel. De sajnos, a boldog szerelem boldogsága helyett kínzó gyötrelme

átutalást a kormány a kiegyezés integráns részének tartja, a mint éle beleptetést követeli. Hogy Ausztria alkotmányos módon, vagy a 14. §. alapján viszi-e keresztül a törvényt, az a magyar kormányra nézve a jelen esetben közömbös kell, hogy maradjon, mert a 14. §. szintén alkotmányos Ausztriában.

A miniszterelnök felelel a folyasón élénken kommentálta a Széll-köréje csoportosult képviselőknek ismételt kijelentette, hogy ha december 31-ig az átutalási törvény nem esz, Auszriából semmiféle fogyasztási cikk megadóztatás nélkül nem fog bejöhethni.

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Danie Gabor.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után folytatják a kvótatárgyalást.

A kvóta.

Zichy János gróf: Nem ok bizonyos terheket róni az államra, melyek nem méltányosak, mert ezzel szemben áll az ugynevezett méltányos ág. A kvótáról csak azt tudjuk bizonyosan, hogy az csökkeni sohasem fog, hanem inkább, fájdalom, a közözügyi költségek arányában csak emelkedhetik. (Ugy van! Ugy van! a népparton.)

Komjathy Béla: Hiába tagadja a miniszterelnök, ennek az országnak mar nincs alkotmánya. Ezeknek akaratától függ minden. Ennek igazolására felhozta, hogy Magyarország egy országos pártja, míg valami a nemzet érdekeit érintő dolog van a programjában, kormányképes nem lehet. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Történelmi adatokkal mutatja ki, hogy 1848-tól 1867-ig az osztrákok mindig Magyarország iparának elnyomására törekedtek. Csak 1851-ben adott ki pl. a helytartótanács oly rendeletet, mely az iparüzés folytatását megengedte. Szamos oly adat van, melyek mind igazolják Ausztria elnyomási rendszerét. De nemcsak ipari, hanem pénzügyi tekintetben is elnyomásokra törekedtek az osztrákok. Tehát Ausztria a kiegyezés előtt úgy iparvállalati, mint pénzügyi tekintetben markában tartott bennünket s így rövid idő alatt hitelünk minden forrását elzarta volna. Ily körülmények

jutott osztályrészeül, mert a forrón szeretett, az örületen imadott ideal magst szeretett, érdeke sebbet, szebbet, kedvesebbet. S most a hódító zene, a hevítő ital ujból felebreszti benne a fájó érzelmeit.

Ejfel elmúl. A kompanya kiissza borat, fállanak, majd összeszűnnek s indulnak, viszik Imret a bohémek szeretett muzsikusa. Odakünn gyönyörű nyári ej. hold, csillagok, tiszta égbolt, szóval való szerelmesek ejszakaja. Négy ablakos ház előtt áll meg a társaság. Sötét van, de megösméri az ablakot, hogyne, hány-szor láttá rajta, arra sétáltaban azt az anygati fejlet kinézni Megállanak, Imre előveszi hegedűjét s rázendíti az ő nótáját. Csendben átszellemülve hallgatják a zene hangjait s bent a sötét ablakok megett meghallja ő is az ösméretes zenehangokat, boldogan hallgatja s szíve elkalandozik ábrándozik róla, a másiktól.

S míg kinn a zene hangjaiba belevegyül egy revolver irtozatos durrannása, mely egy szerencsétlen szerelmes szivnek utolsó dobbanását kíserte, megszakad a zene, az igéző angyal lelke, nem hallja azt, elkalandozik messze, a hol az a másik, a szeretett ideal lakozik. . .

*

Mesét mondtam, bus mesét, lehet, hogy félredobjátok, unalmasnak, rossznak találjátok, de menten ki, hogy bolondos, szerelmes sziv sugallta, bor mellett, cigányzene mellett s ha megsajnáljátok a szegény, boldogtalan szerelmezt, meg lesznek elégedve az eredményvel.

Mesét mondtam, bus mesét, szerelmes szívről, — szerelem szíveknek, mert hisz csak az érti meg, a ki ösméri a szerelem gyötrő kinjait, édes boldogtalan-ságait. . .

Don g r ó s z.

között volt kénytelen Magyarország a kiegyezést megkötni. Oly terheket voltunk kénytelenek elvállalni, hogy Magyarország 1868-ban kénytelen volt összes bevételeinek 48 százalékát közözügyi költségekre fordítani.

Hentaller Lajos: Valóságos rablás! Zsarolás! (Ugy van! Helyeslés a szélsőbalon.)

Komjathy Béla: . . . Egyetlenegy intézkedés sem történt 1867-ben a mely Magyarország fejlődésére, — gyarapodására vonatkozott volna. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.)

Ma már ösdi embernek tartják az olyan embert, a ki olyan alaspontot foglal el, mint szóló. Pedig ha a szóló által elmondottakat figyelembe vesszük, Magyarországnak kvótáját nem felemelni, hanem leszállítani kellett volna. (Ugy van! a szélsőbalon.)

A függetlenségi párt sohasem szavazta meg és nem szavazta meg a kvótát s kimondja azt a meggyőződését is, hogy még a 67-es alapon állóknak sincs joguk megszavazni a kvótát. Miért? Mert a paritás nincs meg. — Meri-e valaki azt állítani, hogy Magyarország államisága, önállósága, ugy kidomborodik a külföldön, mint Ausztria? Vajjon van-e magyar udvartartás? De nezzük a hadsereget. Meri-e valaki azt állítani, hogy a magyar nyelvet ugy v delmezik-e, mint az osztrákot? Meri-e azt valaki becsületeére mondani?

Hat önérettel, becsülettel meri valaki azt állítani, hogy a paritás megvan?

A kormányok tudnia kell en, hogy milyen fegyverrel harcolnak ellensegeink s ezért utját kellett volna álnia az osztrákok túlságos követelésenk. Ugy látszik, gyarmat leszünk Ausztriával szemben. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Mindig tagadta a kormány a junktimót. A kivettelt adók téren eddig követelt rendszer 1867. óta nyilvános rablás volt. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.) Busásan mekkaptak ok e téren addig a kvótameleést. Most meg nagyon jól hírnak, hogy nem egy önérett Magyarországgal fognak szembeállni. Nem hiába küzdöttek odaát 3 éven át. Ausztriában beszének szüvedésekről, pedig csak mi beszéhetünk igazán szüvedésekről. Bannunket a külföld szem tekintet, mint Ausztriát, egyszerűen gyarmatnak tekint bennünket. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Ha Magyarország továbbra is oly uton halad, mint eddig, a tőkegyűjtés lehetetlen, mindig jobban fogunk súlyodni.

Gondolja meg végre a magyar nemzet, hogy Magyarországnak nemcsak a külföldön vannak ellensegei, hanem Magyarországon is, a kik magyar földön születtek, magyar földön nevelkedtek és nem viselik szívükön a magyar nemzet érdekeit. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.) A törvényjavaslatot nem fogadja el, hanem a következő határozati javaslatot nyújtja be:

A javaslat tárgyaasanak feifüggesztése utasítja a Ház a kormányt, hogy a pénzügyi bizottságban Kossuth, Komjathy és Barta Ödön által kért azon adatokat, melyek a ket állam erőmérésénél nem melözhetőek, terjessze a Ház elé, hogy a Ház a maga határozatát meggyújtató számítás alapján hozhassa meg. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

J u s t h Gyula kerí, hogy beszédét holnap mondhasa el.

A Ház ezt megengedte.

E l n ö k: Megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Interpellációk.

E l n ö k: Következnek az interpellációk.

A z u g o c s a i n s é g e k.

Báró P e r é n y i Zsigmond a miniszterelnök útján a kormányhoz az Ugocsa és szomszéd megyéket fenyegető ébinség tárgyában interpellációt intézett.

Az átutalás.

B a r t a Ödön: Kijelenti, hogy addig, míg kielégítő választ nem fog kapni, mindig élni fog interpelláció jogával. Fölnerül: egy hír. . .

P o l ó n y i Géza: Vigyázz, b-csuknak.

B a r t a Ödön: Nem jelen, hanem hír. A hír arról szól, hogy a miniszterelnök az osztrák miniszterelnök kérelmének, hogy adjon halasztást az átutalási törvény éle beleptetéséhez, nehézségeket nem támaszt. Szóló utal a miniszterelnök urnak néhány nap előtt elmondott beszédére, melyben a miniszterelnök kifeentette, ha az átutalás decz. 31-en nem lesz életbeleptetve, a viszonyosság megsértését látja majd deklarálva. Szóló kérde, van-e causalis nexus a viszonyosság megsértési esetei között.

S z é l l Kálmán miniszterelnök rögtön felel az interpellációra.

A többség a választ tudomásul vette, mire az elnök az ülést 2 órakor berekeszti.

A politikai helyzet Ausztriában.

Bécs, decz. 6.

A békéltető konferencia által kiküldött, albizottság ülésében dr. Fuchs képviselőházi elnök alapvonalában már ismeretett és az albizottság előtt nyomtatásban fekvő indítványa felett tanácskoztak. A vitában az albizottságnak majdnem valamennyi tagja felszólalt. Az indítványt elvetették. Erre egy másik indítvány felett indult meg a vita.

Ez az indítvány így hangzik:

1. A pártok beleegyeznek egy német-cseh kiegyezési konferencia azonnali összehívásába.

2. A németek tekintettel ezen egybehívandó konferenciára már most elvileg beleegyeznek a cseh belső hivatalos nyelvnek Csehország cseh kerületeiben való behozalába.

A vita folyamán a bizottság cseh képviselői kijelentettek, hogy az obstrukciót a házban csak akkor szándekoznak beszüntetni ha nekik a belső cseh hivatalos nyelv használatát előzetesen és pe ig törvényesen biztosítják. A cseh fejtegetéseknek te orjat röviden akkép lehet jellemezni, hogy készfízetést követelnek. Dr. Bärnreuther a németek részéről kijelentte, hogy ok ez indítványt nem fogadják el.

A németek a belső cseh hivatalos nyelv használatát csak abban a mértékben hajlandók a megindítandó tárgyalások folyamán kiadásba helyezni, mint azt a pünkösdi program formulázta, de soha se egyeznek bele abba, hogy ez a kérdés az összes tárgyalás alatt lévő kérdések komplexumából kikapcsoltsanak.

A katolikus néppárt képviselői fejtegetéseikkel mindket párt közt közvetíteni törekedtek, a mi azonban eredménytelen maradt mert a németek a belső cseh hivatalos nyelv használatának elkülönített és előzetes tárgyalásába nem akarnak bele menni, mert ez által ok hátrányba jutnának, a csehek pedig ragaszkodnak ahhoz, hogy mindenekelőtt a cseh hivatalos nyelv használatát engedélyeztessek és csak akkor vetessenek a többi kiegyezési kérdések tárgyalás alá és kijelentették, hogy a még e követelésüket nem teljesítik, nem állnak el az obstrukciótól.

Ezzel az albizottság tevékenysége eredmény nélkül véget ért és tagjai a békéltetés jele alatt mennek a nagy békéltető konferenciába jelentéstételre.

A baloldal klubfőnökei ezután külön értekezletet tartottak és innen mentek a békéltető konferenciára, mely fél 8 órakor vette kezdetét.

A békéltető konferencia, a mely fél 8 órakor kezdődött, csak 11 órakor fejezte be tanácskozását. Mindenekelőtt konstataálni kell, hogy ezuttal a békéltető kísérletek meghiúsultak. A konferenciának nem volt semmi eredménye. A konferencia előtt nemcsak a Fuchs-féle indítvány fekvő, hanem beterjesztettek azonfelül még indítványokat Lueger, Bärnreither és egy szlovén képviselő. Ezen indítványok közül Lugeré az uralkodó óhaját hozta kifejezésre.

Lueger azt indítványozta, hogy a többség hasson az ifju csehekre abban az irányban

hogy az obstrukciót az államszükségletekkel szemben szüntessék be.

Miután valamennyi indítvány felett ilyen soká vitatkoztak, azt indítványozták, hogy valamennyi indítvány felett szavazzanak le. Ekkor azonban Jaworski, a lengyel klub elnöke, felkérte a konferencia tagjait, hogy a szavazást ne ejtsék meg. Nyilván mindket oldalon az a tendencia nyilvánult, hogy a békeltetést ketté ne vágják, és ennek folytán a konferencia végén csak annak az óhajnak adtak kifejezést, hogy a közel jövőben újabb kísérlet tétessék a békeltetésre, mert a kibékülésnek meg kell történni, ha csak a parlamentarizmust el nem akarják temetni, ami azonban egyik részről sem akarnak.

A konferencia tehát eredmény nélkül ment szét, de van rá remény, hogy belátható időben a jobboldal és baloldal pártjai ismét összeülnek, hogy a függő kérdéseket valahogy elintézzék.

H I R E K.

Báli toilletek.

Ki nem mo-olyogta már meg a jámbor családapát, a ki kopasz fejét vakarja, valahányszor a báli toilletek kerülnek szóba. Pedig de sokszor főd el ez a fölületes humor igazi ketségbeesést, őszinte gondokat, családi perpatvarokat!

Mert bálozni kell. Ezt érzi minden leány, a kinek a bál nem vidám farsangi multság, hanem életbe vágó ütközet. És minden bála új toillette kell. Ezt is érzi minden leány, a kit rabságba ejtett a prédara éhes hiúság. Tehát míg egyrészt a bál főképen az lányok szükséglete, másrészt épen ők nehezítik meg az ahöz vezető utat.

Mert ugyan valóban olyan nélkülözhetetlenek-e azok a cifra, föltötte költséges és anyai és apai gondba kerülő báli ruhák? Valóban rontana-e fellépésük sikerét, ha izléses egyszerűséggel jelennének meg azok előtt, a kik közül jövedő férjüket várják?

Egy fiatallembert sem csábítja a nősilésre az a tudat, hogy választottja bőkezűen tud ruhákat megrendelni a szabójánál. Ez csak azoknak erény, akiknek miliók kamatainak elköltése egyetlen foglalkozásuk.

Az is bizonyos, hogy minden csipkénél, illuziónél jobban hódít a leány a fázis egyszerűségben. Istenem, hová lettetek ti lengemouseli-ruhácskák, babos battisztok! Ti voltatok igazi köntöseik a leányos bájoak, a szende közvetlenségnek! mégis elűzött beneteket a büszke, hideg selyem!

De nem is a fiatal emberek kedvéért öltözködnek a leányok, hanem egymás — bosszantasára. Majd azt irtam tollhibából, hogy egymás kedvére. Valóban egymáson boeszuják meg magukat, mert csak így történhetik meg aztán az, hogy minden egyes bál hosszas könnyezéseknek, családi jeleneteknek, viszálykodásnak és bizony sokszor még a szájától megvont falatok keserves vívmánya.

* **Pártonkivüliek értekezlete.** A december 14-én tartandó városatya választás megbeszélésére tegnap este a Dréher-féle sör-csarnokban értekezlet volt. A piac-utcai választó polgárok jelentek meg „partkülönbség” nélkül. Elhatározták egy olyan párt megalakítását, a mely a jelenben létező párt-szemponctokól tekintve, tisztán a város és ennek polgárai érdekében járjon el. — Ezt a hírt a mai Debreczeni Ujság adja tudtára olvasóinak.

Nem akarjuk kritizálni az új párt alakulását, csak azt vagyunk batrak konstatálni, hogy ez a párt tulajdonképen nem is új. Mert ha jelszava az, hogy a közgyűléseken egyedül a város polgárai érdekében járjon el, úgy rokon a függetlenségi párt intencióival, a mely ez idig — sajnos csak kisebbségben — ezt az elvet képviselte, ezért harczolt.

Különböben csak örvendeni tudunk mi is és azt hisszük, az egész polgárság is, ha az új párt városatya jelöltjei ezt az elvet dia-daira fogják juttatni.

* **Közjegyzői helyettesítés.** A zilahai kir. közjegyzőség B a l o g G-za közjegyzőnek Debreczenbe történt atbevezése következtében megüresedett s ezen iroda vezetésére a debreczeni kir. közjegyzői kamara dr. P a l l a y M. Bela debreczeni kir. közjegyzői helye test rendelte ki.

* **Csokonai ünnepély.** A debreczeni főiskola Magyar Irodalmi Társulata minden évben ünnepélyt szokott rendezni Csokonai Vitéz Mihály emlékére. Az ünnepély az idén a jövő heten hétfőn lesz a kollégium dísztermében. Az ifjuság kiváló erői fognak ez alkalommal is közreműködni, s nagyon valószínű, hogy a díszterem szűk lesz a közönség befogadására. A már most megnyilatkozott érdeklődést megmagyarázza a műsor, a melyet most adott közre a társulat. Az ünnepélyre szóló meghívó különben a következő: Meghívó a főiskolai magyar iroda mi társulat által f. évi decz. hó 11-én, délután 4 órakor a főiskola dísztermében rendezendő Csokonai-ünnepélyre, **M ü s o r.** 1. A reményh-z. Csokonaitól. Előadja a főiskolai énekkar. 2. Magyitó beszéd. Tartja Ferenczy Gyula felelős tanár. 3. A Szikszay Daniel-féle pályázat eredményéről való jelentés Nánássy Lajos titkar által. 4. Alkalmi költemény. Irta Gulyas József, szavalja Bereczky László. 5. Csokonai és Lilla Jutalmazott pályamű. Irta és felolvassa Racz Lajos. 6. A Tihanyi Echóhoz. Előadja a főisk. énekkar. 7. A felfedezésekről. Humoros elbeszélés. Irta és felolvassa Kemény Emil. 8. Damjanich utolsó éje. Irta és szavalja Takács Endre. 9. A csikósbőrös kacsához. Előadja a főiskolai énekkar. Az énekszámokat férfikarra alkalmazta Macsaj Sándor. A meghívó helyéül jegyöl szolgál.

* **Magyar önkéntesek a buroknál.** N.-Karolyról vasárnap délután eltűnt két fiatal ember. Mindakettő intelligens család gyermeke, mindakettő bucsuzás nélkül hagyta oda a szülői hazát, hogy elmenjen ismeretlen emberek közé, kiket ismeretesekké tett lángoló hazaszeretetéük. Az egyik N. Gy. B. ki Debreczenben is ismeretes atyjának állítása szerinti több hét óta sűrű levelezésben állott valakivel rendkívül lehangolt volt s hivatalnok társainak több ízben említette, hogy jó volna elmenni a burokhoz. Vasárnap elbucszott édes anyjától s eltűnt egy barátjával. A vasútportás állítása szerint Pestig váltottak jegyet, hol azonban a két ketségbeesett jápa nem találta meg őket, sürgönyöztek több vidéki városba is, de eredményt sehhol sem értek el. N. B.-nek apja Debreczenben is volt, a fiuról itt sem tudnak egyebet, minthogy egy szintén ismert debreczeni fiatalemberrel T. Z-vel, ki jelen eg Pesten tartózkodik, levelezésben állott és hogy T. Z.-nek utóbbi időben eltűnt szándéka volt kimenni önkéntesnek, a szabadságukért küzdő burokhoz. A két eltűnt fiatalember apja azt hiszi, hogy a fiuk valami ügyökkel állottak összeköttetésben, s hogy ez uton szerzett utlevéllel vált lehetségessé tervük megvalósítása.

* **Áthelyezés.** Herodek Sándor debreczeni 3. honvéd gyalogezredbeli hadnagyot a honvédelmi miniszter Szegedre helyezte át és ott a II. honvédkerület törzséhez osztotta be.

* **Magi Elek** végzett joghallgatót, ki a napokban tette le jó sikerre az államudományi államvizsgát a temesmegyei főispán Temes megye területe közgazgatási gyakorlónak nevezte ki.

* **Az elszökött de megcsipett tolvaj.** Megirtuk pár nappal e előtt, hogy F a z e k a s József bagosi illetőségű itju, rossz utra tévedt. Gazdájától egy pár csizmat lopott el, s azt itt Debreczenben eladta. A gazda azonban közvetlen az eladás után nyomára jött a dolognak, s Fazekas Józsefet lezáratta. A fiatal tolvajnak azonban sehogysem tetszett a börtöni élet. Mint egykor Papakoszta, úgy most ő szökési kísérleteket tervezett. Az első kísérlet sikerrel is járt s mennyiben egy őri-zeilen pi lnatban megugrott a rendőri börtönből. A fogház őrmestere követte egy darabig, de a samsoni ut sorompójánál eltevesztette szem elől. Így történt azután, hogy Fazekas József haza ment Bagosra. A debreczeni rendőrség azonban megindította a nyomozást, a minek eredménye is lett. A fiatal tolvaj lépre került s a derecskei csendőrök visszahozták oda, a honnan oly szívesen ugrott meg — a börtönbe.

* **Miklós napja.** Tegnap a Miklósokért ürrült, keringett a pohár. Sokan üdvözölték Szücs Miklós kir. táblai bírót, Oláh Miklós dr. törvényszéki bírót, Simon Miklós r. alkapitányt, a bejelentő hivatal főnökét és Sziklay Miklós színművészt.

* **A bélyeg tolvaj viharos multja.** Lapunk e heti számaiban mi is megemlékeztünk a Szecsődy-féle bélyeglopasról. Ennek a nagy műveletnek közreműködői F a y Mihály és Z s a r z a y Emma, két egyen, s kiknek sorsa megérdemli, hogy róluk egy pár sorban megemlékezzünk. Tudvalevőleg a büntény elkövetésékor F a y kávé volt és Z s a r n a y Emma vadházasságban élt vele. Érdekes históriája van az ő életöknek. Abauj-Torna megyében laktak mindketten. Zsarnay Emma, mint B a r a n y a i Imre földbirtokos hitese felesége, Fay pedig szintén feleséges ember volt. Egyszer aztán Baranyainé ott hagyta az urat és megszökött Fayval, 30 ezer frt al rendelkeztek ez időben s Mikola szatmármegyei községben nagyobb birtokot béreltek ki. A gazdálkodást nagyban vitték, Fay ivott, kártyázott, szóval g a v a l l é r életet elt. — A pazarlás azonban előbb-utóbb a főnk szélére juttatott s beallott gazdatisztnak. Nagyuri passziói azonban gatoltak a kötelek teendőiben s ott sem tűrhették. A hajdani földbirtokos ekkor a mikolai „gyógyfürdőre”, a mely e nevre vajmi kevéssé érdemes, berelte ki. Ott elt egy pár hónapig s csak jóbarátai szívesességéből tartotta fenn magát, mert bizony a „fürdő” gyengén jövedelmezett. A tekintetes ur azonban megunta ez is mivel úgy sem volt képes magát ebből az üzletből fenntartani, o thagyta Mikolát, elment Pestre, vele mindenütt a „tekintetes asszony.” — Ettől kezdve aztán vajmi keveset szerepelt. Pesten kávé lett s mivel ez a mesterség sem jutott az uri passziókat, rávetemedett a bélyeglopásra. Rabizonyult, de sikerült neki Zsarnay Emmával együtt megszökni. — Ennyi a tekintetes urnak, szomorú tragédiája, ki méltan sorakozhatik S z e c s ő d y volt képviselő ur jönevű társaságába. Hisz az arisztokrácza a fő!

* **A beretva.** Hangos tarsaság hozogattott az éjjel egy helybeli korcsmában. — Folyt a bor, hangzott a nóta nagy volt a vigasság. Egyszer csak egy új alak lép a szereplés színterére. Fesztelenül, hideg elegánciával foglal helyet a társaság asztalánál. „Vajh! ki ő és merre van hazája” — érdekli mindenki a jövevény iránt. A nyájas

ismeretlen azonban hallgat, mint a csecsemő gyermek anyja lágy ölében s ezzel kihozta a flegmából a jeles ferfiakat, kik csakhamar kezzel fogható argumentokkal adják tudtára a titokzatos idegének, hogy nem veszik rossz néven, ha eloszlik mint a buborék s marad helyén a pusztá lég. Ez hatott. »Nos tehát, a ki kíváncsi reá, — tudja meg, hogy ki vagyok.« S abban a pillanatban megvilan valami a levegőben Kinos csend, légy szárnya bent sem künn nem hallatszik. Mély félelem üli meg a szíveket. Majd lassanként a megiepetés moraja hullámszik végig a termen. »Beretva, . . . beretve . . . — zug, morog mindenki. «Ide no, a ki megunta az életet! S mintha az egész társaság öngyilkosságra határozta volna el magát, neki ront a rettentetetlen es gáncs nélküli lovagnak, ki csakhamar az udvaron, majd az utcán találta magát. A következő pillanatban fölhangzott a nóta: »Néma ur fát csendes éjszakán . . .«

* **Babótán a ruháló.** Nagy József ez előneves csavargó a múlt éjjel felemászott Kramer Emilné padlására, s onnan minden rupát ellopot. A rendőrségnek sikerült elcsipni Babótán Nagy Józsefet, a ki azonban most már ezt sem bírja, mert kihallgatás után szabadon bocsátották. Természetes, hogy az ellopt ruhákat értékesítette, s most valószínűleg vigan iszik valamelyik nánasi kis kocsmában.

* **Elhunyt tanító.** Tóth Lajos nyugalmazott ev. ref. tanító, az arany érdemkereszt tulajdonosa, tegnap hirtelen meghalt. A boldogult ötven évig szorgatta a magyar népnevelőügyét példás odaadással és nemes idealizmussal. Érdemes, munkas mult állott a háta mögött s a polgártársak tisztelete kiséri utolsó útjára. A boldogultban Kubay Alajos a Foncziere titkára apósát gyászolja. A család a szomorú esetről a következő jelentést adta ki:

Mely fájdalomtól megőrt szívvél tudatjuk a felejtetetlen jó apának, apósának, testvérnek és sógorának, néhai TÓTH LAJOS nyugalm. ev. ref. tanító, az arany és koronás ezüst érdemkereszt tulajdonosának, f. hó 6-an délelőtt 1/2, 9 órakor, életének 78-ik, övegyességének 8-ik evesében szívvelhüdesben történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 8-an délután 2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Batthyány utca 13. számú háztól az újtemplomban tartandó gyászima után a Szent-Anna-utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely tisztességtelre rokonainkat, barátainkat, az elhunytak karársait szomorodott szívvél meghívjuk. Debreczen, 1899. december hó 6-an. Nevelt leányai: Böhm Maria férjével Kubay Alajossal és gyermekeivel, Böhm Josefín férjével Klug Józseffel és gyermekeivel. — Tóth József nejevel Szilágyi Eszterrel és gyermekeivel, öz. Szegedi Lajosné Tóth Zuzanna gyermekeivel, Sógornője: öz. Tóth Ferenczné Bihari Julianna gyermekeivel. Áldás és béke drága poraira! — A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Az Emke Debreczenben.** Az emke igazgatótanácsa tegnap Degenfeld József elnökléte alatt ülést tartott, melyen jelen voltak Karap Mór, Márk Endre, Bészler Károly, Roncsik Lajos és Viczián István dr. Az igazgatótanács elhatározta, hogy folyó hó 17 re, vasárnap délelőtt felzenegy óra választmányi ülést hív össze, a melynek azt javasolja, hogy a lar-ang alatt rendezen fényes bált. A hír bizonyára örömet kelt a debreczeni társaságban, mert az emke bál előreláthatólag kiragyogó esemény lesz a farsangi idénynek. Az igazgató tanács elhatározta, hogy az Emke érdekében szélesbbkörű mozgalmat indít meg. Megvagyunk győződve, ha van mozgalom, mely magával ragadja a társadalom érdeklődését, úgy első sorban csak az a mozgalom lehet az, melyet Emke érdekében indítanak meg.

* **Egy életért egy havi fogház.** Halálos kimenetelű verekedésből származott bűntudást tárgyalta tegnap a törvényszék. Vádolt

Kiss György derecskei fuvaros, ki ez év aug. 14-én Szóke Janos társát leszúrta. A gyilkosság verekedésből keletkezett, melyet a megölt Szóke provokált. A verekedésben Szóke kézszer arczul vatta Kis-t, a ki emiatti felindulásában kési rántott s azzal szíven szúrta társát, a ki szöröyelt halt. A törvényszék dr. Szeőks bíró elnöklésével megtartott vegtárgyalás után Kis-t erős felindulásban elkövetel halált okozott testi sértésért egy évi fogházra ítélte.

* **Az új gyógyszer-tarifá.** A belügyminiszter 114.639-99. szám alatti rendeletével új gyógyszer díjszabást állapított meg, melynek fontosabb, a közönséget közvetlenül érdeklő részeit a következőkben ismertetjük: Az új díjszabás 1900. január 1-én lép életbe. A recepten álló »fiat expedició simplex« azt jelenti, hogy a legolcsóbb, legegyszerűbb kiállítás a kalmazandó, amennyiben a luxuriosus kiállítás egyáltalán csak az orvos vagy a rendelő kívánságára engedhető meg. — Minden orvosság ára részletezendő, eme részletezés alárendő és a gyógyszer-tarifá jelvényével ellátandó. Az ár mérséklése kivanatos dolog. Használt skatulyák és edények többé nem használhatók. Belsőleg használandó orvosságokat hengeralku, külsőleg használandók hatszögletes üvegekben adandók ki. Mindeme rendelkezések megsértése, a mennyiben súlyos beszámítás alá nem esik, 200 koronáig terjedhető büntetéssel sújtatik.

* **A vármegye állategészségügye.** Hajduvármegyében az elmúlt héten az alábbi állatbetegségek fordultak elő: Sértesvész: balmazújvárosi j. Balmaz-Ujváros 1 p., nádudvari j. Nádudvar 1 u., Püspök-Ladány 1 m., Szová b 1 p., Hajdu-Böszörmény v. 2 sz. Hajdu-Nánás v. 2 u.,

* **Az alperesek érdekében.** Jogi körök mint a P. N. jelenti, most azzal a tervvel foglalkozzanak, hogy a végrehajtó díjakat lassalítják s kieszelik valahogy annak a módját, hogy az alperes (a ki rendszerint nem a virilisták és vasutkirályok sorából kerül ki) egy-egy végrehajtás utján ne legyen kényszerítve, hogy zsaknordással keresse meg a kegyeret. Mert most, bizony közel áll hozzá. A kit például 22 forint erejéig végrehajtás utján a n a k, költségek fejében többet fizet 6 forintnál; ügyvédnek: 3 forintot, végrehajtónak: 1 forintot, becüsnek 1 forintot, kocspénz, jegyzőkönyvi költségek fejében: 2 forintot. Ugy rémlik, hogy ez 22 ferintra kisse nagy kamat; és büntetésnek se tulajagos méltányos, mert a végrehajtást szenvedő rendszerint nem makacsságból vonakodik felnyitni a Wertheim-szekrenyét. Ausztria, melyet mi az ő apro kis izestelenségeiben oly szívesen követünk, egészen más uzust honosított meg; ott például az ügyvéd minden végrehajtás után csak ötven krajczárt kap, mert a bíróság abból a helyes elvből indult ki, hogy a végrehajtás nem ügyvédi munka, és a prokatonnak a maga valódi pörbeli szereplése is elég jövedelmet biztosít. Az alperesek érdekében most a leghivatalosak főúram! az ügyvédi kamara készült mozgalmat indítani, az igazságügyminiszter pedig sürögös felszólításban hívta föl az ötödik kerületi járásbírósságot, hogy a végrehajtók mult évi jövedelmük-ről való kiutatásokat négy nap lefolyása alatt fölterjesszék. Szóval ez idő szerint úgy áll a dolog, hogy az alperesek vig dadalmi banket re fognak összegyülni a legelső farsangi napok egyikén.

* **Összeolvadt községek.** A m. kir. belügyminiszter Szabolcsvármegye területén fekvő Ór-Ladány és Ór-M z összeépült községeknél »Mező-Ladány« elnevezés alatt egy községgé egyesítését megengedte s a »Helység nevtar« megfelelő kiigazítását elrendelte.

* **Elaludt örökre.** Szerencsén, írja tudósítok, most van épülőben a P. dr. magán kórháza. Tegnap lett volna az első operáció egy 11 éves kis fiún, kinek a lábán valami daganat tam dt. Operáció előtt elaltatták szegényket, de oly vezetésen, hogy a szerencsétlen gyermek többé fel sem ébredt. Képzhetetlen a szülők kínos fájdalma, kik a

mellékszobában lesték, vártak az operáció sikerét s a helyett gyermekük halálhíret tudatták velük. Az eset általános izgatottságot keltett.

* **A kis zombori csodadoktor.** A földmivelesügyi tarca költségvetésének tárgyalása alkalmával Justh Gyula ajánlotta a miniszternek, hogy vizsgáltassa meg Kis J. kis-zombori földmiveleő talalmányát, a mely állítólag nagyon alkalmas a sertésvesz gyógyítására. A miniszter csakugyan elrendelte a talalmány megvizsgálását, de a kísérletek rosszul ütöttek ki. — A Kiss József módszere szerint gyógyított sertéseknek ugyanis nolvizvankilencz százaléke elpusztult, a mi aztán azt eredményezte, hogy kuruzslásért megbüntetik a kis zombori csodadokort. Ezt jó lesz figyelembe venni azoknak, a kik országszerte, avatatlan ember letükre, kísérleteznek mindenféle sertésszérummal.

* **A szerb tolonc.** A tavasszal a szegedi r. kapitánysághoz beállított egy idegen ember.

— Afner József a nevem s itt elvesztettem az ő-sze- irataimat. Kérem, sziveskedjek valahogy megkerestetni.

A r. kapitány alig hallgatta meg a panaszt, de siet tt megkérdezni:

— Hová való?

Belgrádba.

— Mivel tudja ezt igazolni?

A szerb utazó elmosolyodott s olyasmit válaszolt, hogy szívesen igazolna ő magát, de hiszen épp az elveszett igazoló iratait keresi. A beszéde nem használt sokat, mert a rendőrkapitány előkeresett egy miniszteri rendeletet s fölolvasta ezt a paragrafusát:

— A ki nem tudja igazolni illetőséget, mindaddig fogva tartatik, míg illetősége nem tisztáztatik.

Afnert csakugyan becsukták. A jámbor ember ugyan könnyű szerrel eljuthatott volna Szerbiába az irasai nélkül is, de most a tolonczházban kellett várakoznia, míg az illetőséget tisztázzák. — Ez a proccszus aprilisban kezdődött. — A szegedi rendőrség irt Nisbe, Kragujevacba, Belgrádba, de sehonnan sem kapott választ, persze a szerb polgármestereket a politika foglalta el. Afner pedig most, nyolcz hónap után meg mindig a fogházban van, csak azért, mert elvesztette az irasait. A fogság alatt megsiketült, nyomorék lett, de azért minden a régiiben maradt. Egy szegedi újságíró megkérdezte a főkapitányt hogy mi lenne akkor, ha a szerb ember illetőséget meg evek multán sem bírják meg tudni.

A főkapitány azt mondta, hogy a felelet a leg-gyszerűbb. Intézkedik erre nézve a miniszteri rendelet.

— A ki nem tudja igazolni illetőséget mindaddig fogva tartatik, míg illetősége nem tisztáztatik.

»Fogva tartatik« tehát Afner József is, akár a bolta napjág.

* **Halálozás.** A debreczeni iparos világ nesztora s egyik legtiszteltebb alakja id. Davidházy Imre meghalt. Városszerte ismerték. Miot könyvkötő mester híres volt messze földön. Haláláról közöljük a következő gyászjelentést. A legmelyebb fájdalomtól megtört szívvél tudatjuk a felejtetetlen jó férj atya, nevelő atya, nagyatva, testvér és rokon néhai idős Davidházy Imrenek folyó évi december hó 6-an, dé után fel 6 órakor, életének 74., boldog hazasságának 47. évesben, 1 havi szenvedés után, szívvelhüdesben történt gyászos elhunytát Kedves halottun földi részei f. hó 8-an délután 2 órakor fognak fűvész-kert-utca 9-ik számú hazunkól az ev. ref. egyház szertartása szerint, rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Törő Imrénél levő »Baba« asztaltársaság szegény gyermek telruházására 2 frt 75 krt juttatott kezeimhez. Fogadja a jószívű társaság kegyes adományáért háas köszönetemet. Debreczen, 1899. decz. 7. Materny Lajos főesperes.

* **Ingyen egy sorsjegy**, mely 6 húszra szól kétszáz ezer korona fő- és számos mellék nyereséggel mindazoknak, kik legálább 5 forint arut vásárolnak Schwartz Daniel üzletében a Bika épületében, ahol a legakamasabb karácsonyi és újévi ajándékok férfiak részére kaphatók u. m. csakis valódi tajték pipák, tajték és borostyan szipka, valódi ezüst fogantyús ébenfa botok, lohanyzó asztalok, pipaallványok, szivar, pénz- és dohány tarcsák, sakkok és dominók nagy választékban és igen jutányos árakon.

Színház.

Nebántsvirág.

A tegnapi est előadásnak az kölcönzött különös érdekessége, hogy Sarosi Paula tarsulatunk fiatal tagja próbalkozott meg Denis szerepével. Természetes dolog, hogy tökéletest nem tudott nyújtani, de játékán meglátszott a tehetség, az igyekezet és ambíció. Betudott illeszkedni a keretbe, s a harmadik felvonásban közel volt, hogy urálja a színpadot. Kis terjedelmű hangja azonban az első felvonás «Aileluja» énekét nem tudta érvényre emelni. Játéka különben azt a meggyőződést érlelte meg, hogy szorgalommal, tanulással jó soubrette színésznő lesz. Buzdítással sok tapsot és két pompás virágcsokrot kapott.

Szikiay Miklós Floridor szerepében igazi természetes humort csillogtatta. — Batran mondhatjuk, hogy a vidéki színpadok legkitünőbb Floridora ö. Nem dicsérhetjük meg azonban Szigeti Lujza fejedelemszonyát, a mely nagyon is kiritt az ensembledből.

Szathmáry elég jó Lorian orrmester volt. De figyelmeltük, hogy azokról a kellemetlen torokhangokról, melyek a karzat megnevettesére igen jók, szokják le. Igaz színésztaentum nem csikarja ki vadhangokkal a tapsot. Jó játék után magától jön az.

Fenyéri, Környei, Bárdos Irma a szokott jók voltak. (s.)

Szathmáry Árpád Debreczenben. Színházunknak meg tavaly ünnepelt tagja volt ma a Vigszínház kiváló művésze Szathmáry Árpád. A jeles színész szíve megvonódik Debreczenhez, telkes dése még köti a mi Muzsa csarokunkhoz, ahol anyai és oly meleg ovációban volt része. Örökre nem tudott tőlünk elválni időközönként, ha néhány napra is, de visszatér hozzánk. Legközelebb már a jövőhetén itt lesz és három esten át vendégszerpeltini fog színpadunkon. Fellép a Ket Rantzau, az Aranykakas és a Parisi rongyszédő ez mű szemüvekben. Talán mondanunk is felesleges, hogy mind a három alkalommal zsufolt haz közönsége fogja tapsaival és éljenezéssel üdvözölni.

Nem ebéd kell a magyarnak hanem előléptetés.

— Epizód Fehérvári báró jubileumáról. —

Abban a minisztériumban, a hol egy része egyenruhát visel, a hol a foalmozgyakornokok már nyugatomba vonult balrendezők a segédfogalmazók többszörös tiszt es családapák, a fogalmazók már érdemben megőszült nagypapok a segédtitkároknak se hajuk, se foguk, a titkárok aggastyánok, patriarkák, az osztálytanácsosok Mathuzsálemek, a miniszteri tanácsok pedig oly öregek és oly örökkévalók, mint a legvénebb görög Isten: szóval abban a minisztériumban a hol az előléptetés viszonyai, mint az elmondottakból is látható kedvezőtlenek, történt a minap, hogy a minisztérium két fiatal emberre két gavalérja: a legsnájdigabb miniszter és a legfessebb államtitkár jubilat.

A miniszteri tisztviselők sóvárogva vártak a szép ünnepet, mert remélték, hogy ezt

az alkalmat, mégis csak fölfogják használni a kegyelmes urék arra, hogy egy kis előléptetést rendezzenek. Keserves csalódás érte őket!

Zsebük és a gombiuk üres maradt, se kiveveze, se kitüntetés nem történt. Ebben a miniszter egy fényes ünnepi díszbédet adott, a melyre a kiváltságosabb tisztviselőket meghívta.

Az ebéden katonai pontossággal jelent meg mindenki, csak egy maradt el, a ki pedig szelmes, tarsaságba való ember, és így a miniszter különösen sajoálta tavol maradását annál is inkább, mert az ebéd alatt a hangulat nagyon is nyomott, feszes, hogy azt ne mondjuk: unalmas volt.

Mar a pecsenyét hordták föl, a mikor a miniszter csudaközönségnek adott kifejezést, hogy az elmaradt ur még ki sem mentette magát... Bizonyosan valami baj érte!

E pillanaton egy levelet hoztak a terembe a miniszternek. A kegyelmes ur átveszi, rátekin:

— Ah itt van. Bizonyosan valami szellemes exkuz. — Olvassa föl kérem hangosan!

Azzal átadja a levelet titkárnak, a ki hozzá van szokva ahhoz, hogy fötétlenül engedelmességek kegyelmes parancsolójának s azért hangosan elolvasta a rövidke levelet:

— Kegyelmes ur! Nem ebéd kell a magyarnak, hanem előléptetés! . . .

A levél nevtelen volt, mint utóbb kisélt s irása mindössze is jó kiírt hivatalnokírás volt hasonló egyikehez is, másikehez is. . . Ki tudja, ki írta?

Az bizonyos, hogy a miniszter nem hiába várta a levélről, hogy egy kis kedvet fog csinálni: a jelenvolt vendégek mosolyogtak, sőt arcukról látszott, hogy jól is mulatnak, csak nem törhetett ki a jó kedv, mert nem illett volna s a kegyelmes hazigazda ravanyu kedvével sehogy sem egyezett volna.

El Amerikába!

— Megszökött budapesti kereskedő. —

A fővárosi kereskedővilágnak egy ismert nevű tagja megszökött Budapestről. Megszökött pedig úgy, hogy jelentékeny összeg erejéig mekkárosította az üzlettársát.

Két hetet eze őt a kereskedő elment a fővárosból azzal, hogy üzleti ura indul és a társa ma kapott tavorat, melyből megudta, hogy a kompanistája már New-Yorkban van. És kiderül, hogy a megszökött ember negyven ezer forint erejéig csapta be üzlettársát.

A megszökött kereskedő Kádár Mihály, a ki a Kádár Mihály és társa cég tagja volt.

Vagy másfél évvel eze őt ez az ember Feldmann Gyulával együtt technikai üzletet nyitott Kádár és Feldmann cég alatt. Feldmann azonban rájött, hogy társa becsapja őt és azért hat hónppal ezelőtt megszakította Kádárral az összeköttetést, magyarul szöve: kidobta a firmából a kompanistáját, mivel hogy ez nagyon fraudulózus módon jart el bizonyos amerikai provencziájú cikkek beszerzése körül.

Kádár ekkor társat keresett, kivel új üzletet nyithasson és talált is. Egy Horváth nevű ember, aki a Horváth és Pentek gazdag sertéskereskedő cég belfagya, szövetkezett vele és egy felével ezelőtt létrejött az új üzlet a Terezkörút 28 sz. a. Kádár Mihály és társa cég alatt. Ebben az üzletben is kizárólag műszaki cikkekkel arultak. Horváth apósa, Pentek sertéskereskedő, csöndes társa volt a firmának.

Kádár Mihály igen nagy lábon élt. Nagy háztartást vitt, sokat költött mulatságokra,

szenvédeyesen hódolt a löverseny sportjának is és — a mint mondjak — 20 ezer forintot vesztett el a turfon rövid idő alatt.

14 nap e őt Kádár, a ki jó előre külföldi utlevelet szerzett, elutazott Bpestről és a társának azt mondta, hogy 8 napra elmegy Konstantinápolyba, minthogy a társának a társának van rá, hogy ott jelentékeny üzleti összeköttetéseket létesíthet. — Tényleg kapott is Konstantinápolyba levelet, melyben Kádár azt írja, hogy minden igen jól megy, igen jó üzletet kötött és ép ezért szükségét látja, hogy tartózkodását meghosszabbítsa.

Nagyon természetes, hogy Horváth ebben szívesen beenyugodott. Abban a hiszemben volt máig, hogy társa valójában Konstantinápolyban dolgozik a közös üzlet érdekében.

De ma aztán Horváthot kínos meglepetés érte. Tavoratot kapott Kádártól, mely így szólt:

Szerencsésen New-Yorkba érkeztem. Üzletileg teljesen tönkre mentem. Legyetek irgalmasok nőmmel szemben! Nyissatok ki iróas talomat, ott három levelet álltok.

A megrémült Horváth sietve feinyitotta Kádár iróasztalának fiókját és tényleg megtalálta a tavoratban említett három levelet. Ezeknek egyike Kádár nevéhez, másika Horváthhoz, harmadika pedig Feldmann Gyulához, Kádár volt társához van intézve.

Most derült ki, hogy Kádár jelentékenyen mekkárosította az üzlettársát. Az elutazása előtt vagy nyolcz ezer forintot inkasztált a cég üzleti feleitől és e pénzt nem szolgáltatta be az üzlet kasszájába. Azonkívül mintegy 30,000 fr értékű váltókat is állított ki és helyezte el több intézetnél Horváth tudtan kívül, úgy hogy tehát a kar vagy 40,000 forintra rug.

Kérdés azonban, hogy Kádárnak egyéb turpissagai is nem fognak e kiderülni később.

A mint halljuk a cég ügyeit Péntek, a Horváth apósa, a ki igen vagyonos ember, rendezni fogja.

Papp Elemér meggyilkolása.

Szatmár, decz. 6.

A szatmári testvérgyilkolás bünyében Papp Béla e fogatásáról most érkezik a részletes jelentés.

Teutschländer őrsparancnok két csendőr kísérletében érkezett Udvariba, de kerülni akarván a feltűnést, kocsijáról a talu előtt leszállott és gyalog ment be csendőreivel Horvat ügyvéd udvari birtokos házába, a hol felkerte Horváthot, hogy hívja valami ürügy alatt magához Papp Bélát, mert nem akarja, hogy Papp Béla szülei tudjanak jöve ele cseljáról.

Horváth a Papp-családot még ebredt találta. Közönyös hangon kérte Papp Bélát, jöjjön el kevése vele, mert fontos közleni valója volna.

Szavait borzasztó jelnet követte: Papp Béla halálra sapad an így szólt: Tudom mi a köllendőd . . . S hirtelen megfordult, de biztatlak, hogy hogy menjem az ügyvéddel.

Alig ért azonban Papp Horváth házába, künt az utcán skolyt hallottak. Kisi-ttek, — az ősz matrona, Papp Béla édesanyja, ennek ifju nejétől követve, ajultan rogyott le az utca sarába. Összetörtén, beározva szállították be az ősz anyát Horváthékhöz, hol sikerült őt életre hozni.

Teutschländer akkor Papp Béához fordult:

— Önt a törvény nevében le aróztatom. Kérem, hogy mint tartalékos huszarhadnagy ősmervén, szigorú szabályainkat, ne gördítsen hivatalom elé akadályokat, ne kényszerítsen az előírásnak legszigorubb alkalmazására.

Papp Béla, ki még mindig halálsapadtan nézett maga elé, pár köszönő szót morgogott s kész volt a parancsnak követelésére, ekkor édesanyja szivszaggató zokogással fiára bozult:

— Nem, nem, te nem lehetsz bünös, te nem vagy bünös, te az én édes fiam vagy . . . és Elemér az én édes halottam . . . Lehetetlen . . . Nem te vagy . . . Béla fiam! . . . Elemér fiam! . . .

Ejfél már e ütötte az óra, mikor Teutch-

lander kocsi ut Papp Bélával, Mikor a gyilkosság színhelyéhez közel levő tanyája mellett elrobogtak, Papp Béla visszanézett, felsóhajtott: „Szegény tanvám, mikor látak? Hajnali 1 órákor érkeztek Szatmarrá.

Beszélik, hogy Papp Zoltán testvére, Papp Endre, ki mint foglalkozás nélküli gépész, a Papp Gyula kegyelméből el, valószínűleg szinten tud a büntényről. Erre vall ugyanis a következő bebizonyult esett:

Október hó 12-én bent volt Papp Endre bátyánál, Zoltán Szatmaron. Reggeli előtt Papp Zoltán elment hazulról, s ezért az étkezés is később. Papp Endre éhes volt és kérte sógorasszonyát, Papp Zoltáné, adjon valami pálinkát ne ijonni. Papp Zoltán r mutatott a szekrényre: „Ott van a Zoltán rumja, igyál.” Papp Endre egy üveget vett kezébe. Az asszony rákiáltott:

— Nem az, a másik, — és egy másik üveget mutatott:

Papp Endre behajtott az üvegből de alig nyitogya, fánorgott hörgött, összeesett. Papp Zoltán erre akkor, mikor felesége gyermekeivel arjan sikotva kirohant, előkerült s ezzel a kiáltással:

— Segítség az öcsém meghalt! — vizet szaladt.

Szerencsére megakadályozták a házbeli a megmérgezetnek vízzel való itatását, mert ez az orvos szerint teltet en halált okozott volna. Tejet töltöttek a már görcsben vonaglólag szájába, orvos hívták s a mérgezet megmentették. Papp Endre, midőn déutan lábra állva kitamolygott, tanuk előtt így morgott:

— Ide sem jövök többet; meg akartak ölni.

Az összefüggés a mérgezés és gyilkosság között abban állna, hogy Papp Endre szinten bent volt a komplotban, de vére hajtani nem akarta a tettet, Bélát azonban folyton zsarolta. Hogy tehát egy hasznavehetetlen tudója ne legyen a bűnnek, a ki azonban kicsikarhatta a verdijből részét: el akarják tenni láb alól. Hogy ha az összefüggés valóban bizonyul, csak megerősíti bizonyos más szempontoktól is támogatott bűnrészességi gyanút, melynek alapján még két szenzációs letartóztatás várható. A nyomást folytatják.

Mulatságok.

Hangverseny. A debreczeni zenekedvelők köre által a zenede dísztermében folyó 1899. évi december hó 10-én vasárnap rendezendő első hangverseny műsora. 1. Schubert F. 29. mű. Vonó négyes. A moll. Allegro ma non troppo Andante. Menuette. Allegro moderato. Előadják: Fridmann József, Szilagyi Imre, Spitz Lipót, és Freidmann Samu urak. 2. Liszt F. 3-ik hangverseny etude. Des dur. Chován K. 5. mű. Magyar rhapsodia. Zongorán előadja; Werlín Domaniczky Mária urnő. 3. Popper D. 50. mű. Állat. 33. mű Taran-telle. Gordonkán előadja, Freidmann Samu ur, zongorán kíséri Friedmann Südfeld Pau ur. 4. Gounod K. Hymnus szent Cz. családhoz. Előadják: Fridmann József ur (hegedűn) W. Domaniczky Mária urnő (zongorán) és P. Nagy Zoltán ur (harmoniumon). 5. Mendelssohn B. F. 66. mű. Zongoraharmonia. Allegro energico e con fuoco. Andantino espressivo. Scherso. Allegro appassionato. Előadják: Werlín Domaniczky Mária urnő (zongorán), Fridmann József ur (hegedűn) és Freidmann Samu ur

(gordonkán). A műsor egyes számainak előáná alatt az ajtók zárva tartatnak. A műsor 2 ik és 3-ik szama között 10 percnyi szünet. Kezdeté este 7 fél órákor pontbau.

Ha az ön által eddig használt szájviz fogyasztékán van, ajánljuk annak helyére a **KOSMIN** száj- és fogvizet. Tegyen vele egy kísérletet s meg fog győződni, hogy ez a szer önt a legteljesebb mértékben kielégíti.

A „Kosmin” ugyanis fertőtleníti a szájüreget, épségben tartja a fogakat és erősíti a foghúst, s amellett ize fölötte kellemes.

Egy palack, mely sokáig eltart, 1 frt, kapható gyógyszer-tárakban, jobb drogua- és illatszer üzletekben. Vezérképviseléség: E. Skriwan Bécs, IX, Müllnergasse 3. Nagybanl raktár Budapest Török Józsefnél.

Törvényték.

§ Gödöllői ájtatosság.

Gödöllőn az idei jumkipur ünnepeu a zsinagógában, a mikor a kántor éppen a Kol-Nidret énekelte, a hátulsó padosorokban erős csattanások voltak hallhatók. A hívek megbotrákozással néztek batra s látták, hogy a templom széksoraiban hatalmas verekedes tamad. Spitzer Oszkar, egy fiatal jogász, elfoglalta Jónas Ödön fogeknikusnak kibérelt ülését s mikor a szekulajdonosa felkérte, hogy távozzék, egyszerűen pofonnal válaszolt. A megpofozott fogtechnikus fiveret erre Spitzert kidobták az üőhelyéről. E perczben ért a verekedőkhöz Spitzer Ármín, a ki harsány hangon kiáltotta:

— Ki bántotta a fiamat?

Uőlag még két pofon csattant el, a melyeknek nem akadt gazdája. Az egyiket állítólag Muskál Mór tenyere okozta Jónas Ödön arczájan. Spitzer Oszkar, Jónas Ödön és Jónas Herman vallás elleni vétség és becsületsértés, Jónas Gyula, Muskát Mór, Spitzer Ármín pedig csak vallás elleni vétség miatt kerültek ma a pestvidéki törvényték elé. A tárgyalás során leghamarabb a pofonok tisztozódiak, mert a vádlottak a becsületsértés czimén emelt vádat kölcsönösen visszavontak, A bíróság, miutan csaknem az egész hitközséget kihívagatta, Spitzer Oszkárt, Jónas Ödönt és Jónas Hermant egyenkint 30 forint Jónas Gyulát és Muskát Mórt egyenkint 20 forint penzbüntetésre ítélte, Spitzer Ármínt pedig fölmentette.

§ A meglőtt hajtó. Radánovics Józsa kőbányi bornagykereskedő az év elején egy vadászat alkalmával meglötte egyik paraszt hajtóját, a ki a kapott sérülés következtében hetekig nyomta az ágyat. A pestvidéki törvényték egy hónapi fogházra ítélte a vigyázatlan nagykereskedőt s ezt helybenhagyta a budapesti tábla is.

A legfelső bíróság büntető tanácsa azonban, arra való tekintetből, hogy a porkereskedő régóta állott ellenséges viszonyban a meglőtt hajtóval: szándékos emberlés kísérletét látta a dologban s ezért mind két foku ítéletnek a megváltoztatásával nyolcz hónapi börtönre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátésde

decz. 7

A készarüzlet hivatalos árjegyzése a következőkben

Bursa	Kilos	100 kilogramm ára	
		frttól	frtóg
Bánsági	76	7 70	7 80
"	77	7 80	7 90
"	78	7 90	8 00
Eiszavidéki	79	8 00	8 10
"	76	7 70	7 80
"	77	7 80	7 90
észvidéki	78	7 90	8 00
"	79	8 00	8 10
"	76	7 65	7 75
éhermegy.	77	7 75	7 85
"	78	7 85	7 95
"	79	7 95	8 05
Bácskai	76	7 70	7 75
"	77	7 75	7 80
"	78	7 80	7 85
Északma.	79	7 85	7 90
"	76	7 75	7 80
"	77	7 80	7 85
"	78	7 85	7 90
"	79	7 90	7 95

	Mn. hekt.-ben	Ar. ilogram
R. zs. elsőrendű	uj	70-74
" másodikrendű	"	65-70
Arpa takarmánynak	"	60-62
" égetni való	"	62-64
" serfőzdei	"	64-66
Zab	uj	39-41
Tengeri bánsági	uj	—
" más nemű	"	—
Répcze bánsági	"	—
Köles	"	—

Sertés vásár.

Kőbányai sertéspiacz. decz. 7. Magyar elsőrendű Öreg nhez (páronkint 400 kgm felüli 40-41 kr. Közép pkin 300-400 kg. sulyban — kr 320 kilog sulyban) Fiatal közép (páronkint 251-320 kg. 42-43 kr. Fiatal könnyű páronkint 250 kg. sulyban 43 1/2-44 krig. Szerbiai: Nehéz pkin 260 kg. sulyban 41 1/2-42 krig.

Sertés létszám: 1899. évi decz. hó 4. napján volt készlet 25951 darab, decz. 5. behajtatott — drb. 1899 decz. 5-én elszállított 707 db. 5-ára maradt 26244 db. A hizott sertésüzlet irányzata lanyna.

Szőnyegek,

Linoleum, viaszos vásznak,

Butorszövetek,

Gyapju és csipke függönyök,

Ágy és asztalterítők,

Flanel takarók,

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos Fiai cégénél

Debreczen.

valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem: 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállítót)

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem-brocatok — saját gyárainból

Női- és gyermek felöltők nagyraktára.

Női ruhák saját műhelyemben
legizlésebben készíttetnek.A „Kék Csillag“
áruházaz őszi idényre a következő árat
jegyzik:

Női ruhaszövetek	12 krtól	4 frtig
Női posztók	25 krtól	2.50-ig
Pongis selymek	40 krtól	1.50-ig
Merveilleux (sima)	1 frt	10 kr.
Taffet glacé	„	1 frt 38 kr.
Fekete selymek	nagyválasztékban.	
Spárga szőnyegek	18 krtól	
Brüssel	98 krtól	
Tapestry	1 frt	20 kr.
Nyírott	1 frt	90 kr.
Szobaszőnyegek	2 frt 35 krtól	10 frtig.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A „Kék Csillag“

női divat,

vászon, fehérnemű és szőnyeg
áruház

Főpiac, Kistemplomnal szemben.

Az elismert

legjutányosabb bevásárlási
forrás.A családoknak valósággal
nélkülözhetlen.

Szabott árak.

A „Kék Csillag“

a gyapju és selyem folytonos ár-
emelkedését nem használja ki, sőt
a régi olcsó árakban árusít, mit
azért tehetünk, mert óriási tömeg
árakat vettünk meg a régi árakban
a külföldi piacokon.

Férfi gallérok	darabja	12 kr.
Kézeltők	párja	25 kr.
Ingek (f-hér)	1 frttól	feljebb.
„ színes	50 krtól	feljebb.

Szolid pontos kiszolgálásért kezeskedünk.
Tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi lon-
doni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel
s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekinté-
lyek által kiprobált s nagyobb kórodákban
kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármi-
nemű csuzos bántalmi, u. m. köszvény,
csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.Hatása némely esetben meglepő, a
mennyiben gyakrabban idültabb eseteknél
is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat
teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással
1 korona. erősebb 2 korona 40 fillér.Főraktarak Budapesten: Török József
ur gyógyszerárában, Király-utca 12. és
dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-
közút 17. szám. — Ugyisint a főváros
összes s a vidék csaknem összes gyógy-
szertárában, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyisint Debreczenben: Dr. Rotschnek
V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits I. gyógyszerészeknél.Richter
Horgony-Kőépítőszekrénye
a híres egyedül valódi gyártmány.A Richter-féle
Horgony-Kőépítőszekrénya gyermekek kedvenc játéka és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-
szerül ajándékozhatunk.A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények mindenkor kiegé-
szítőszekrények által tervszerűen nagyobbíthatók és azért kétszere-
sen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények 0.75, 1¹/₂,
3, 3¹/₂, 4¹/₂, 6—10 kor. és azon felül áron a világnak minden fino-
mabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárijegyre
ügyelni kérünk és minden kőépítőszekrény „Horgony” nélkül mint
utánzat és nem valódi visszautasítandó.Új! Richter-féle türelmi játékok: Sphinx, Manó, Villámhárító,
Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony”
gyárijeggyel!A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magá-
nak azonnal az alant jegyzet cégnek új, gazdagon illusztrált ár-
jegyzetét, melynek beküldése ingyen és bérmentve eszközöltetik.Richter F. Ad. és társa, Első osztr.-magy. csász. és kir. szab.
kőépítőszekrénygyár.Iroda és raktár: I. Operng. 16. Bécs (Wien) gyár: XIII/1 (Heitzing.)
Rudolstadt, Nürnberg, Olten (Svájc) Rotterdam, New-York, 215
Pearl-Street.

Boros Testvérek

női divat áruház DEBRECZEN, Kossuth-u. 6. sz.

Olcsó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.Raktárunk feleslegét: Finom női ruha-
kelme maradékok árait

felére szállítottuk le.

Selymek, Bársonyok.

Velezek, Kendők, Echarpok, Harisnyák,

Keztyük

leszállított árakban. — Nagy választék.

Női kézimunkák és kellékek.

Felülmulhatlan olcsóságok.

Olcsó
alkal-
mas
aján-
dék
tár-
gyak.Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentállt az idő
megpróbálásának, mert már több mint 30
év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél,
csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknél
és az orvosok által bedörzsölésekre is
mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű háziszor, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban
majdnem minden gyógyszerárában készlet-
ben van; fő raktár: Török József gyógy-
szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-
val igen óvatosak legyünk, mert több kisob-
bértékű utánzat van forgalomban. Ki nem
akar megkárosodni, az minden egyes üveget
„Horgony” vödjegy és Richter cégjegyzés
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
1. udvari szállítók.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.